

ETLER VE YENİLEN SAKATAT

Fasıl Notu.

- 1.- Aşağıda yazılı olanlar bu Fasıla dahil değildir:
 - (a) 02.01 ila 02.08 veya 02.10 pozisyonlarına giren ürünlerden insanların yemesine elverişli olmayanlar;
 - (b) Yenilen, cansız böcekler (04.10 pozisyonu)
 - (c) Hayvan bağırsakları, mesaneleri ve mideleri (05.04 pozisyonu) veya hayvan kanı (05.11 veya 30.02 pozisyonları);
 - (d) 02.09 Pozisyonunda yer alan ürünler dışındaki hayvansal yağlar (Fasıl 15)

GENEL AÇIKLAMALAR

Bu Fasıl, insan tüketimine uygun olan karkas etleri (yani başlı veya başsız hayvan vücudu), yarı karkaslara (karkasın uzunluğuna kesilmesiyle elde edilen), çeyrek veya daha küçük parçalarına vb., sakatata ve et veya sakatat un ve kaba unlarına, diğer hayvan un ve kaba unlarına (balık ve kabuklu deniz hayvanları, yumuşakçalar ve diğer su omurgasızları **hariç - Fasıl 3**) ayrılmıştır.

İnsan tüketimi için kullanılmaya uygun olmayan et ve sakatat bu Fasıl **haricindedir (05.11 pozisyonu)**. Et veya sakatatın elde edilen insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan unlar, kaba unlar ve pelletler de bu Fasıl **haricinde kalır (23.01 pozisyonu)**.

Sakatat genel olarak 4 kategori halinde gruplanabilir:

- (1) Esas itibarıyla insan gıdası olarak kullanılanlar (örneğin; başlar ve bunların kesilmiş parçaları (kulaklar dahil), ayaklar, kuyruklar, kalpler, diller, etin parçalara ayrılmasında ortaya çıkan kalın veya ince artıklar (kırpıntılar) amnion zarı, gırtlak, timus bezleri).
- (2) Sadece eczacılık mamullerinin hazırlanmasında kullanılanlar (Örneğin; safra kesesi, böbreküstü bezleri, plasenta).
- (3) İnsan tüketimi için kullanılan veya eczacılık mamullerinin hazırlanmasında kullanılanlar (örneğin; karaciğer, böbrek, akciğer, beyin, pankreas, dalak, omurilik, yumurtalık, rahim, testis, meme, tiroid bezleri, hipofiz bezleri).
- (4) Deri gibi insan tüketimi için veya diğer amaçlarla (örneğin; deri imalatı) kullanılanlar.

Madde (1)'de yer alan, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş sakatat insan tüketimi için kullanılmaya uygun olduğu takdirde bu Fasıl'da yer alır, **aksi halde 05.11 pozisyonunda** yer alır.

Madde (2)'de yer alan taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya diğer bir şekilde geçici olarak muhafazaya alınmış sakatat **05.10 pozisyonunda**, kurutuldukları zaman ise **30.01 pozisyonunda** yer alır.

Madde (3)'de yer alan sakatat aşağıdaki gibi sınıflandırılır:

- (a) Eczacılık mamullerinin (örneğin; gliserol, aseton, alkol, formaldehit, sodyum borat) hazırlanmasında kullanılmak üzere geçici olarak muhafazaya alındıkları zaman **05.10 pozisyonunda** yer alırlar.
- (b) Kurutuldukları zaman **30.01 pozisyonunda** yer alırlar.
- (c) İnsan tüketimi için kullanılmaya uygun olanlar Fasil 2'de, olmayanlar **05.11 pozisyonunda** yer alırlar.

Madde (4)'de yer alan sakatat, insan gıdası olarak kullanılmaya elverişli oldukları zaman Fasil 2'de, olmadıkları takdirde genellikle **05.11 pozisyonunda** veya **Fasil 41** de sınıflandırmaya tabi tutulurlar.

Hayvan bağırsakları mesaneleri ve işkembeleri (balıklarınki hariç), yenilebilir olsun veya olmasın **05.04 pozisyonunda** sınıflandırılır.

Ayrı olarak sunulan hayvansal yağlar bu Fasil **haricindedir (Fasil 15)**. (Ancak sanayide kullanılmaya elverişli olsalar dahi 02.09 pozisyonunda yer alan eritilmemiş veya başka surette çıkarılmamış kümes hayvanları yağı ve yağsız et kısmını içermeyen domuz yağı hariçtir). Ancak karkas halindeki etlerin yağları ile et parçalarına yapışık haldeki yağlar et rejimine tabidir.

Bu Fasil ile 16 ncı Fasıldaki et ve sakatat arasındaki farklar.

Bu Fasil, pişirilmiş olmamak şartı ile, önceden haşlanmış veya benzeri bir işleme tabi tutulmuş olsun veya olmasın sadece aşağıda belirtilen hallerde bulunan etleri ve sakatatı kapsar:

- (1) Taze olanlar (nakliye sırasında geçici muhafazayı sağlamak amacıyla tuzlanarak paketlenmiş et ve sakatat dahil).
- (2) Dondurulmadan, yani genel olarak sıcaklığı 0°C civarına düşürmek suretiyle soğutulmuş olanlar.
- (3) Dondurulmuş olanlar, yani, tamamen donuncaya kadar ürünün donma noktasının altında soğutulanlar.
- (4) Tuzlanmış, salamura edilmiş, kurutulmuş veya tütsülenmiş olanlar.

Hafifçe şeker veya şekerli su solüsyonu serpilmiş et ve sakatat da bu Fasilda sınıflandırılır.

Yukarıda (1) ila (4). maddelerde yer alan durumlara uyan et ve sakatat, proteolitik enzimlerle (örneğin; papain) yumuşatılma işlemlerine tabi tutulsunlar ya da tutulmasınlar veya kesilmiş, küçük parçalara ayrılmış veya kıyma haline getirilmiş olsalar da bu Fasilda yer alırlar. Ayrıca, Fasilin farklı pozisyonlarındaki ürünlerin karışımı veya kombinasyonları (örneğin; 02.09 pozisyonunda yer alan

domuz yağı ile kaplanmış 02.07 pozisyonunda yer alan kümes hayvanlarının etleri) bu Fasılda yer alır.

Bu Fasılın herhangi bir pozisyonunda yer almayan et ve sakatat, **Fasıl 16** da yer alır, örneğin;

- (a) Sucuk, sosis ve benzeri ürünler, pişirilmiş olsun veya olmasın **(16.01 pozisyonu)**.
- (b) Herhangi bir şekilde pişirilmiş et ve sakatat (kaynatılmış, buhara tabi tutulmuş, ızgara yapılmış, yağda kızartılmış veya fırınlanmış) veya bu Fasılda yer almayan bir şekilde hazırlanmış veya muhafaza edilmiş et ve sakatat (sadece hamur, ekmek kırıntısı ile kaplanmış, mantarla veya biber ve tuz gibi baharatlarla işlem görmüş olanlar dahil) ile karaciğer ezmesi ve pate'leri **(16.02 pozisyonu)**

Bu Fasıl insan tüketimi için kullanılmaya uygun un veya kaba un halindeki et ve sakatatı da kapsar (pişirilmiş olsun olmasın).

Bu Fasıldaki et ve sakatatın hava geçirmez şekilde paketlenmesi (örneğin; teneke kutulardaki kurutulmuş etler) halinde de burada yer aldığını belirtmek gerekir. Bununla birlikte, bu paketlere konulan ürünler çoğu kez bu Fasılın pozisyonlarda yer alanlardan daha farklı şekilde hazırlanmakta veya muhafazaya alınmakta olup buna bağlı olarak da **Fasıl 16**'da sınıflandırmaya tabi tutulmaktadırlar.

Benzer şekilde, bu fasılın et ve sakatatları Modifiye Atmosferde Paketleme (MAP) işlemiyle paketlenildiğinde bu fasılda yer alır (örn. sığırların taze veya soğutulmuş etleri). MAP işleminde ürünü çevreleyen atmosfer değiştirilir veya kontrol edilir (örn. oksijen içeriğini çıkararak veya azaltarak ve nitrojen veya karbon dioksit içeriğiyle yer değiştirerek veya nitrojen veya karbondioksit içeriğini artırarak).

Alt Pozisyon Açıklama Notu.

Kemikli

“Kemikli” ibaresinden, tüm kemikleri bütün olan et ile bazı kısımlarından kemiklerin çıkarıldığı et anlaşılır (örn: baldırsız/inciksiz ve yarı kemiksiz jambonlar). Bu ibare, kemiklerin et dokularına bitişmemesi için yerlerinden çıkarılıp tekrar eklendiği ürünleri kapsamaz.

02.01 - SIĞIR ETİ (TAZE VEYA SOĞUTULMUŞ).

0201.10 - Karkaslar ve yarım karkaslar

0201.20 - Diğer kemikli parçalar

0201.30 - Kemiksiz

Bu pozisyon, 01.02 pozisyonuna giren evcil veya yabani sığırların taze veya soğutulmuş etlerini kapsar.

02.02 - SIĞIR ETİ (DONDURULMUŞ).

0202.10 - Karkaslar ve yarım karkaslar

0202.20 - Diğer kemikli parçalar

0202.30 - Kemiksiz

Bu pozisyon, 01.02 pozisyonuna giren evcil veya yabani sığırların dondurulmuş etlerini kapsar.

02.03 - DOMUZ ETİ (TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ).

- Taze veya soğutulmuş

0203.11 -- Karkas veya yarım karkas

0203.12 -- But, kol ve bunların parçaları (kemikli)

0203.19 -- Diğerleri

- Dondurulmuş

0203.21 -- Karkas veya yarım karkas

0203.22 -- But, kol ve bunların parçaları (kemikli)

0203.29 -- Diğerleri

Bu pozisyon, ister evcil ister yabani olsun, domuzların (örneğin; yabani erkek domuzlar) taze, soğutulmuş veya dondurulmuş etlerini kapsar. Lifli domuz eti ve yüksek oranda domuz yağı karıştırılmış benzer etler ile et tabakasıyla yapışık yağlar bu pozisyona dahildir.

02.04 - KOYUN VE KEÇİ ETİ (TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ) (+).

0204.10 - Kuzuların (Karkas veya yarım karkasları) (taze veya soğutulmuş)

- Diğer koyunların etleri (taze veya soğutulmuş)

0204.21 -- Karkas ve yarım karkas

0204.22 -- Diğer kemikli parçalar

0204.23 -- Kemiksiz

0204.30 - Kuzu eti (Karkas veya yarım karkas) (dondurulmuş)

- Diğer koyunların etleri (dondurulmuş)

0204.41 -- Karkas veya yarım karkas

0204.42 -- Kemikli diğer parçalar

0204.43 -- Kemiksiz

0204.50 - Keçi eti

Bu pozisyon, evcil veya yabani koyun (koç, koyun ve kuzular), keçi veya oğlakların taze, soğutulmuş veya dondurulmuş etlerini kapsar.

Altpozisyon Açıklama Notu.

0204.10 ve 0204.30 Altpozisyonlar

0204.10 ve 0204.30 altpozisyonlarında yer alan kuzu eti, 12 aydan daha küçük yaştaki koyun türüne giren bir hayvandan elde edilen ettir. Bu etler, ince doku ve yapıda, pembe kırmızı renkli ve yumuşak görünüşlüdür. Karkas ağırlığı 26 kg.'ı geçmez.

02.05 - AT, EŞEK, KATIR VEYA BARDO ETLERİ TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ.

Bu pozisyon, 01.01 pozisyonunda yer alan canlı hayvanların, taze, soğutulmuş veya dondurulmuş etlerini kapsar.

02.06 - SIĞIR, DOMUZ, KOYUN, KEÇİ, AT, EŞEK, KATIR VEYA BARDOLARIN YENİLEN SAKATATI TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ.

0206.10 - Sığır sakatı (taze veya soğutulmuş)

- Sığır sakatı (dondurulmuş)

0206.21 -- Diller

0206.22 -- Karaciğerler

0206.29 -- Diğerleri

0206.30 - Domuz sakatı (taze veya soğutulmuş)

- Domuz sakatı (dondurulmuş)

0206.41 -- Karaciğerler

0206.49 -- Diğerleri

0206.80 - Diğerleri (taze veya soğutulmuş)

0206.90 - Diğerleri (dondurulmuş)

Bu pozisyonda yer alan yenilebilen sakatlar aşağıdakileri kapsar: başlar ve parçaları (kulaklar dahil), ayaklar, kuyruklar, kalpler, memeler, karaciğerler, böbrekler, dana veya kuzu uykulukları (timus bezleri ve pankreaslar), beyinler, akciğerler, gırtlaklar, etin parçalara ayrılması ile ortaya çıkan kalın veya ince artıklar (kırpıntılar), dalaklar, diller, amnion zarları, omurilikler, yenilebilen deriler, üreme organları (örneğin; döl yatağı, yumurtalıklar, testisler), tiroid bezleri, hipofiz bezleri. Sakatın sınıflandırılmasında uygulanacak prensipler için, bu Fasılın Genel Açıklama Notlarına bakınız.

02.07 - 01.05 POZİSYONUNA GİREN KÜMES HAYVANLARININ ETLERİ VE YENİLEN SAKATATI (TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ).

- Horoz ve tavuklara ait olanlar (²Gallus domesticus² türü)

0207.11 -- Parçalanmamış (taze veya soğutulmuş)

0207.12 -- Parçalanmamış (dondurulmuş)

0207.13 -- Parça halindeki etler ve sakatat (taze veya soğutulmuş)

0207.14 -- Parça halindeki etler ve sakatat (dondurulmuş)

- Hindilere ait olanlar

0207.24 -- Parçalanmamış (taze veya soğutulmuş)

0207.25 -- Parçalanmamış (dondurulmuş)

0207.26 -- Parça halindeki etler ve sakatat (taze veya soğutulmuş)

0207.27 -- Parça halindeki etler ve sakatat (dondurulmuş)

- Ördeklere ait olanlar:

0207.41 -- Parçalanmamış (taze veya soğutulmuş)

0207.42 -- Parçalanmamış (dondurulmuş):

0207.43 -- Yağlı karaciğerler (taze veya soğutulmuş)

0207.44 -- Diğerleri (taze veya soğutulmuş)

0207.45 -- Diğerleri (dondurulmuş)

- Kazlara ait olanlar:

0207.51 -- Parçalanmamış (taze veya soğutulmuş)

0207.52 -- Parçalanmamış (dondurulmuş):

0207.53 -- Yağlı karaciğerler (taze veya soğutulmuş)

0207.54 -- Diğerleri (taze veya soğutulmuş)

0207.55 -- Diğerleri (dondurulmuş)

0207.60 – Beç tavuklarına ait olanlar

Bu pozisyon, 01.05 pozisyonunda yer alan canlı evcil kümes hayvanlarının sadece taze, soğutulmuş veya dondurulmuş et ve yenilen sakatatını kapsar.

Uluslararası ticarete büyük bir öneme sahip kümes hayvanları sakatatı, tavuk, kaz veya ördek karaciğerleridir. Bunlara, kaz veya ördeklerin "yağlı karaciğerleri" girer ve bunlar diğer karaciğerlerden çok daha büyük ve ağır olmaları, daha sert ve yağca zengin olmalarıyla ayrılırlar; bunların renkleri açık bejden, açık kahverengiye kadar değişirken, diğer karaciğerler genel olarak koyu veya açık kırmızı renklere sahiptir.

02.08 - DİĞER ETLER VE YENİLEN SAKATAT (TAZE, SOĞUTULMUŞ VEYA DONDURULMUŞ).

0208.10 - Tavşanlar veya yabani tavşanlara ait olanlar

0208.30 - Maymunlara (Primatlar) ait olanlar

0208.40 - Balinalar, yunus balıkları ve domuz balıkları (Cetecea takımından memeliler); manatı- deniz güzeli ve deniz ineklerine (dugonlara) (Sirenia takımından memeliler) ait olanlar; fok, deniz aslanı, deniz aygırlarına (Pinnipedia alt takımından memeliler) ait olanlar

0208.50 - Sürüngenlere (yılanlar ve kaplumbağalar dahil) ait olanlar

0208.60 – Develer ve diğer devegillerden olanlara (Camelidae) ait olanlar

0208.90 - Diğerleri

Bu pozisyon, insan tüketimi için kullanılmaya uygun olmak kaydıyla 01.06 pozisyonunda yer alan hayvanların (örneğin; tavşan, yabani tavşan, kurbağa, ren geyiği, kunduz, balina, kaplumbağa) et ve sakatatını kapsar.

02.09 - DOMUZ YAĞI (ETLİ KISIMLARI İÇERENLER HARİÇ) VE KÜMES HAYVANLARININ YAĞLARI (ERİTİLMEMİŞ VEYA BAŞKA SURETLE ÇIKARILMAMIŞ) (TAZE, SOĞUTULMUŞ, DONDURULMUŞ, TUZLANMIŞ, SALAMURA EDİLMİŞ, KURUTULMUŞ VEYA TÜTSÜLENMİŞ).

0209.10 - Domuzlara ait olanlar

0209.90 - Diğerleri

Bu pozisyondaki domuz yağı, yağsız et kısımlarını içermeyen domuz yağları ile sınırlandırılmıştır; sadece sanayide kullanılmaya uygun olsalar bile bu tür yağlar bu pozisyona girmektedir. Genel olarak yenilen türdeki etler bu pozisyon **haricindedir** (duruma göre **02.03** veya **02.10 pozisyonu** örneğin; lifli domuz eti ve yüksek oranda domuz yağı karıştırılmış benzer etler ve et tabakasıyla yapışık yağlar).

Bu pozisyon, özellikle domuz iç yağlarını kapsar. Bunlar eritildiğinde veya başka şekilde çıkarıldığında **15.01 pozisyonunda** yer alırlar.

Evcil veya yabani kümes hayvan yağlarının (örneğin; kazlarınki) eritilmemiş veya başka surette çıkarılmamış olanları da bu pozisyonda yer alır, eritildiğinde veya başka surette çıkarıldığında ise bu pozisyon **haricindedir (15.01 pozisyonu)**.

Deniz memelilerinin katı yağları bu pozisyon **haricindedir (Fasıl 15)**.

02.10 - ET VE YENİLEN SAKATAT (TUZLANMIŞ, SALAMURA EDİLMİŞ, KURUTULMUŞ VEYA TÜTSÜLENMİŞ); ET VEYA SAKATATIN YENİLEN UN VE KABA UNLARI.

- Domuz etleri

0210.11 -- But, kol ve bunların parçaları (kemikli)

0210.12 -- Karın ve karın parçaları

0210.19 -- Diğerleri

0210.20 - Sığır etleri

- Diğerleri, et veya sakatatın yenilebilir un ve kaba unları dahil

0210.91 -- Maymunlara (Primatlar) ait olanlar

0210.92 -- Balinalar, yunus balıkları ve domuz balıkları (Catecea takımından memeliler); manati- deniz güzeli ve deniz ineklerine (dugonlara) (Sirenia takımından memeliler) ait olanlar; fok, deniz aslanı, deniz aygırlarına (Pinnipedia alt takımından memeliler) ait olanlar

0210.93 -- Sürüngeklere (yılanlar ve kaplumbağalar dahil) ait olanlar

0210.99 -- Diğerleri

Bu pozisyon, pozisyonda açıklandığı üzere hazırlanmış her çeşit et ve yenilebilen sakatatı kapsar (yağsız et kısımlarını içermeyen domuz yağı ve kümes hayvanlarının yağlarının eritilmemiş veya başka surette çıkarılmamış olanları **hariç (02.09 pozisyonu)**). Bu pozisyon metinlerinde belirlenmiş usullerde hazırlanmış olmak şartıyla, lifli domuz eti ve içine yüksek oranda domuz yağı karıştırılmış benzer etler ile et yapışık yağlar burada yer alır.

Tuzlanmış, kurutulmuş (suyu alınarak veya dondurularak kurutulanlar dahil) veya tütülenmiş etler (Örneğin; domuzun sırt, but, kol etleri) eğer bağırsak, mide, mesane torbası, deri veya benzeri kılıflar (tabii veya suni) içine alınmışlarsa bu pozisyonda sınıflandırmaya tabi tutulurlar (önceden küçük parçalara ayrılmamış veya kıyma haline getirilmemiş ve diğer maddelerle kombine edilmemiş olmak **şartıyla**) (**16.01 pozisyonu**).

Et ve sakatatın yenilebilen un ve kaba unları da bu pozisyona girer; insan tüketimi için kullanılmaya uygun olmayan (örneğin; hayvan beslemede kullanılan) et veya sakatatın un ve kaba unları bu pozisyon **haricindedir (23.01 pozisyonu)**.

02.06 pozisyonunun Açıklama Not hükümleri, gerekli değişiklikler yapılmak şartıyla, bu pozisyonun yenilebilir sakatatı için de uygulanır.